

Beretning

Majbrit Berlau, REP18

Det talte ord gælder

Kære venner

Jeg har nu haft fornøjelsen at være en del af ledelsen på den ene eller anden måde siden 2003. Og ud over at det har været en kæmpe fornøjelse, og jeg har lært mange dejlige mennesker at kende, så har jeg også lært, at fagligt arbejde tager tid. På mange måder kan det sammenlignes med socialt arbejde. Det kræver vedholdenhed, kreativitet og sammenhold at levere faglige resultater.

Og netop det at skabe resultater i arbejdet for bedre arbejdsvilkår, løn og bedre rammer for det sociale arbejde, er hele legitimiteten bag vores faglige fællesskab.

Derfor vil jeg også tillade mig at trække tråde længere bagud end blot de seneste to år i denne beretning. For de resultater, sejre og forbedringer, som jeg vil fremhæve, er ikke skabt på to år. Det er dagsordener, som vi har arbejdet systematisk med i de seneste fire til seks år. Det er dagsordener, der har rykket holdninger, ændret lovgivning og skabt handling og forandring – både i og uden for DS.

På det seneste ordinære hovedbestyrelsesmøde havde vi en drøftelse af, om vi egentlig er gode nok til at få synliggjort, de resultater vi opnår. Alt for ofte konstaterer vi et fremskridt, men er lynhurtige til at sige ”et skridt i den rigtige retning, meeeen...” og så er vi allerede videre til alt det, der mangler. Og til den næste sag. For der er jo nok at tage fat på.

Jeg tror, at vi skal blive bedre til at tale højere om de resultater, vi opnår. Vi skal blive bedre til at fejre vores sejre og til at lære af det, der gik godt og det, vi kan gøre endnu bedre næste gang. For det første er det med til at gøre det faglige arbejde mere inkluderende, når alle kan se resultaterne og frugten af vores fælles arbejde og lange seje træk – og når den enkelte også kan se, hvad man har bidraget til. Men det gør det selvklart også sjovere og skaber motivation at være en del af et fællesskab, der skaber fremskridt og resultater.

Derfor vil jeg indlede beretningen med fremhæve fire markante sejre for vores faglige fællesskab.

Alle fire sejre er gjort af den samme opskrift:

- 1) Det har taget længere tid end to år at opnå resultatet.
- 2) Det har kun kunnet lade sig gøre, fordi vi systematisk har prioriteret indsatsen, og ikke mindst fordi så mange medlemmer har knoklet og stillet deres tid, energi og viden til rådighed for fællesskabet.

Man aner en opskrift på godt fagligt arbejde: vedholdenhed, systematisk ledelse og ikke mindst fællesskab og engagement. En cocktail, som man kan blive helt høj af.

Den første sejr jeg vil tale om, er naturligvis overenskomstforhandlingerne 2018. Og lad mig straks tilføje, at jeg ikke betragter det som en sejr over arbejdsgiverne, men en sejr for fællesskabet og en klar forbedring af vores overenskomst.

Og allerede her, inden jeg går til de konkrete resultater, vi landede med OK18, så er jeg desværre nødt til at hælde lidt malurt i bægeret.

For nok var OK18 en stor sejr. Men lige nu oplever vi en arbejdsgiveradfærd, som både er dybt bekymrende og helt uacceptabel. Jeg taler selvfølgelig om, det nye angreb på den betalte spisepause fra Moderniseringsstyrelsens side, som vi er vidne til i disse dage.

Ved OK18 fik statens ansatte ministerens underskrift på, at den betalte spisepause er en del af aftalen. Men nu forsøger Moderniseringsstyrelsen at løbe fra aftalen. På seks uddannelsesinstitutioner har den lokale ledelse uberettiget fjernet de ansattes betalte spisepause, og man afviser at genindføre den.

Det er i klokkeklar strid med aftalen, hvor der står, at den betalte spisepause er sikret for alle medarbejdere i staten.

Sammen med de øvrige organisationer i CFU har vi haft en intens dialog med Moderniseringsstyrelsen, som fastholder deres position. Derfor forbereder CFU nu en voldgiftsag mod styrelsen. Vores fælles budskab til Moderniseringsstyrelsen og ministeren er helt klart: En aftale er en aftale – også for Moderniseringsstyrelsen!

(...)

Trods det forundrende og dybt bekymrende efterspil på statens område, så vil OK18 alligevel gå over i historiebøgerne, som et helt udsædvanligt og vildt forløb, der endte godt. Først og fremmest fordi vi oplevede et historisk engagement blandt medlemmerne og et historisk sammenhold i fagbevægelsen. Det er den korte version af historien om OK18, som jeg tror, stadig sidder i mange af os. Minder om røde t-shirts og kasketter, DS-flag, hårdt arbejde, fakkelloptog, stormøder, aktioner, taler og mange faglige dialoger og møder med både bekymringer og indignation, - og til sidst - dage og nætter foran Forligsen.

Inden vi kaster os ud i overvejelserne om, hvad vi kan lære af OK18 og hvilke udfordringer forløbet efterlader os med frem til OK21, synes jeg, at vi her fra Repræsentantskabet skal sende en kæmpe tak til tre udvalgte grupper, der har haft afgørende betydning for, at OK18 blev en succes.

Først og fremmest vores seje tillidsfolk og de mange aktive DS'ere og SDS'ere, der kastede sig ind i kampen under OK18. Jeg mener det helt oprigtigt og lige fra hjertet. Uden den kæmpe opbakning fra alle dele af landet, den massive mobilisering på tværs af organisationen og det store engagement fra medlemmer - også fra medlemmer, der måske aldrig før havde interesseret sig synderligt for vores forhandlinger eller deltaget i faglige aktiviteter - Uden alle jer, havde vi ikke formået at lande en forhandlet løsning. Så herfra skal der lyde en kæmpe stor tak!

En anden gruppe, som fortjener vores respekt og tak, er de af fagbevægelsens politikere og embedsfolk, der sad uge efter uge – i døgn drift – i Forligsinstitutionen. Min dybeste respekt for I at kunne håndtere det kolossale pres, der lå på jeres skuldre og for den kæmpe indsats, I leverede på vegne af fællesskabet! TAK.

Og sidst men ikke mindst synes jeg, at Repræsentantskabet skal sende en tak til alle vores mange dygtige medarbejdere i DS, som knoklede igennem og leverede en formidabel indsats gennem hele forløbet. Giv dem en hånd!

Alle bidrog til det fine resultat, vi kender: En ordentlig økonomisk ramme og dermed en fair lønudvikling, en sikring af spisepausen, omend i lidt forskellig form. Og så selvfølgelig et element som jeg mener, er et af de vigtigste, nemlig afskaffelsen af privatlønsværnet. Det kan simpelthen ikke undervurderes, hvor vigtigt det er for fremtiden, at det blev afskaffet.

Og så forhøjelsen af socialrådgivernes pensioner – endnu engang. Vi har i DS siden 2008 systematisk løftet pensionsprocenten fra 13,1 % til i dag, hvor alle socialrådgivere i det offentlige har en pension på 15 % eller derover. Det har været et erklæret delmål at nå hertil i gennem mange år. Vi skal stadig hæve pensionen, men vi er tæt på, at alle socialrådgivere i fremtiden kan gå på pension med en hæderlig økonomisk dækning.

Vi havde alle gerne set en bedre aftale for underviserne – herunder vores egne medlemmer på området. Men DLF valgte kommissionsvejen – og det bakkede vi naturligvis op om. Og det er en vigtig pointe for mig og for hovedbestyrelsen, at aftalen om kommissionen er *hele* forhandlingsfællesskabets aftale. Det betyder, at vi fortsat står sammen om, at ved OK21 der *skal* vi lande en regulær arbejdstidsaftale for underviserne.

(...)

Og så tilbage til spørgsmålet om, hvad vi så i øvrigt har lært af OK18?

I den skriftlige beretning kan I læse en del af de tanker, hovedbestyrelsen har gjort sig, så her vil jeg blot fremhæve et par af de temaer, vi har drøftet.

Det gode arbejdsliv

Kan I huske sidst vi stod her, på REP16? Dengang var rummet fuld af diskussioner om det gode arbejdsliv – eksempelvis om, hvordan vi får skabt en bedre balance mellem arbejdsliv og familieliv - og om bedre seniorvilkår. Men de OK-krav, som diskussionerne mandede ud i, nåede aldrig at blive til en reel diskussion ved forhandlingsbordet. De kom simpelthen ikke til en regulær til forhandling, fordi

arbejdsgiver i udgangspunktet mødte os med krav om at minimere lønudgifterne og forringe vores vilkår.

Og når man først lander i Forligsen, så bliver det aldrig den store sammenhængende og kreative forhandling. I Forligsen forhandles kun det nødvendige, der skal til for at lande et forlig.

Det er vigtigt at bemærke, at flere af de udfordringer i arbejdslivet, vi havde ønsket at adressere ved OK18, dem har vi *fortsat*. Og de skal *fortsat* adresseres i overenskomsterne. Derfor skal vi langt tidligere i gang med dialogen med arbejdsgiver. Gerne lang tid før forhandlingerne starter. For overenskomstforhandlingerne *skal* have et perspektiv, der er langt bredere end en lønramme.

Sammenholdet

En anden vigtig lektie til fremtidige OK-forhandlinger er, at vores stærke sammenhold i fagbevægelsen er altafgørende. Og det sammenhold skal bestå!

Der har været talt meget om kampagnen "En løsning for alle" og om musketer-ednen. Tolkningen af dem har især fyldt meget i efterspillet til OK18 – nok mest på grund af det forlig, vi sammen med OAO og FOA indgik som de første på regionernes områder. Lad mig med det samme slå fast, at drøftelserne i HB var lange, svære og meget grundige forud for aftalen. Og selv om vi i den efterfølgende debat altid vil stille os selv spørgsmålet "hvad nu hvis", så er jeg og hovedbestyrelsen af den opfattelse, at det *var* det rette at indgå forliget på det tidspunkt.

Men jeg mener faktisk, at det er endnu vigtigere at se på, hvad kampagnen "En løsning for alle" gjorde ved os - og ikke mindst arbejdsgiver. For "En løsning for alle" gav os et stærkt fælles fundament. Den gav os muligheden for at holde sammen.

Og selvom det i de sidste timer viste sig, at kravet om spisepausen, som havde udviklet sig undervejs og aldrig rigtigt var stillet som krav på Regionernes område, gav rum for forskellige tolkninger og dermed det, som Anders Bondo kalder "et bump på vejen," så mener jeg, at det fællesskab vi formåede at skabe sammen, er

det, som faglige fremskridt er gjort af. Derfor er det så vigtigt, at vores sammenhold består.

Først og fremmest fordi vi *aldrig* igen må tillade en situation som den i 2013, hvor en enkelt gruppe blev taget ud til bøllebanc. Men også fordi arbejdsgiver holder mindst lige så meget sammen, som vi gør. Tag ikke fejl af det. Hvis vi skal hamle op med staten, KL og Danske Regioner, så skal vi holde sammen!

Lånemodel

Og så var der selvklart diskussionen om konfliktscenariet og lånemodellen. Forståeligt nok medførte det en omfattende debat om rimeligheden og niveauet, da vi meget sent i forløbet offentliggjorde konfliktlånemodellen. Det havde på alle måder været ønskeligt, hvis vi havde taget hul på debatten og alle de forklaringer, som modellen kræver, langt tidligere. Men vi lå i forhandlinger med banken og de andre faglige organisationer til det sidste for at få den bedste model hjem.

Jeg ved, at vores tillidsrepræsentanter, ansatte og politikere brugte mange kræfter på at forklare modellen, og det er også min opfattelse, at de fleste medlemmer til sidst forstod modellen og hvorfor, vi valgte den. Også selvom nogle fortsat ikke mener, at den er rimelig. Og den diskussion er naturligvis helt reel og vigtig.

Jeg er stadig af den overbevisning, at en lånemodel er den rigtige for os – også for fremtiden – i en situation, hvor vi står overfor en næsten total lockout af alle socialrådgivere. Så kan og skal vi arbejde på at øge låneniveauet. Derfor mener jeg også, at det er klogt, at hovedbestyrelsen forslår et øget kontingent, der går direkte til aktionsfonden. Det er en helt afgørende investering i vores fælles fremtid. For er der noget, OK18 har understreget, så er det, at vi i fagbevægelsen aldrig må tro, at tiden for konflikt er overstået. Aldrig.

Vi havnede heldigvis ikke i en konflikt. Nogle kalder det en sejr for den danske model. Andre påpeger, at Regeringen ikke turde gå ind i en konflikt med 750.000 offentligt ansatte så tæt på et valg. Selv er jeg overbevist om, at den mobilisering vi formåede at skabe, var afgørende for det resultat, vi landede. Det var afgørende, at arbejdsgiver forstod, at Nok var Nok.

Den styrke vi har skabt, skal vi holde fast i. Både blandt de faglige organisationer og ude på arbejdspladserne. For vores sag er god og rigtig. Vi kæmper for ordentlige løn- og arbejdsvilkår, først og fremmest fordi vi som offentlige ansatte er berettiget til en ordentlig lønudvikling, som følger væksten i Danmark, fordi vi bidrager til den. Den private sektor kan ikke vækste uden en stærk offentlig sektor.

(...)

Investering i socialt arbejde

Den anden sejr jeg vil fremhæve, er den dagsorden, vi har sat for at fremme investeringer i det sociale arbejde.

For cirka seks år siden begyndte vi en rejse, hvor vi systematisk satte fokus på, at det kan betale sig at investere i det sociale arbejde – først og fremmest menneskeligt, men også økonomisk. Jeg kan læse i mit tiltrædelsesinterview i Socialrådgiveren, at jeg lovede, at vi i DS ville bevise, at det kunne betale sig at investere i det sociale arbejde. Og det er derfor ekstra dejligt at kunne stå her og sige, at vi har løftet den dagsorden i fællesskab.

Vi startede ud med at dokumentere og dele en model på børneområdet, som særligt Herning var forgangskommune for. Ligesom vi i årene forinden havde arbejdet for en model med en lignende logik på sygedagpenge-området.

Logikken er, at socialrådgivere, som har færre sager, flere midler og muligheder for at arbejde med en skræddersyet, tidlig indsats tæt på borgerne, har langt bedre forudsætninger for at give børn og voksne den rette hjælp til at komme videre i deres liv. Det er jo ikke raketvidenskab for os. Men i arbejdet for at overbevise politikerne om, at det giver mening at gå ad investeringsvejen, har det været afgørende, at vi har kunnet bidrage til at skabe og pege på nogle efterprøvede modeller.

I de seneste år har flere og flere kommuner fået øjnene op for, at flere socialrådgivere, mindre sagsbunker og nye typer af indsatser – samt de nødvendige

ressourcer til dem – giver os bedre muligheder for at bruge vores faglighed til at løfte kvaliteten i det sociale arbejde. Både på børne- og familieområdet, på beskæftigelsesområdet og som seneste skud på stammen – voksenområdet.

Kære venner. Der er ingen tvivl om, at denne udvikling i høj grad skyldes engagerede fagfæller, som har sat en dagsorden. Fagfæller, der har været aktive i vores faggrupper og ressourcegrupper. Senest har ressourcegruppen i DS, der de seneste to år har arbejdet med at udvikle investeringsmodeller på voksenområdet, lanceret en 100 siders rapport - som en direkte udløber af den resolution, vi vedtog på REP16.

Men udviklingen skyldes også de mange fagfæller, som har drevet ideerne og udviklingsarbejdet frem på arbejdspladserne.

I dag står vi et langt bedre sted, end vi stod for seks år siden, når det kommer til investeringer i socialt arbejde. Fordi vi i DS har valgt systematisk og vedholdent at prioritere denne dagsorden - og understøtte alle dem, der har bidraget med deres engagement og faglighed.

Vi har målrettet pushet ideen om investeringer i kommunerne med kommunalvalgskampagnen, og vi har givet politikerne på Christiansborg, en indsigt i investeringsmodellerne. Ja, selv beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen, sagde det klart på Socialrådgiverdage sidste år, da han opfordrede kommunerne til at fremme investeringer i godt socialt arbejde – med ordene: ”Der er intet argument for ikke at ansætte flere socialrådgivere.” Og så tilføjede han, at kvalitet og antal af sager hænger sammen.

For seks år siden, kunne vi ikke få en eneste politiker til at tage ordet sagstal i sin mund. I dag ser vi kommuner referere til sagstal og investeringsmodeller i deres budgetter, og senest har Folketinget lanceret SØM-modellen, som kan hjælpe med at dokumentere den økonomiske effekt af at investere i sociale indsatser. Det er en udvikling, vi godt kan være stolte af at have bidraget til.

Kvalitet, resultater og meningsfuldt socialt fagligt arbejde går som oftest hånd i hånd med et godt arbejdsmiljø. Mange medlemmer på arbejdspladser, der har rullet investeringsmodellerne ud, oplever også generelt, at arbejdslivet bliver mere meningsfuldt, fordi de kan se, at det rykker og skaber positive resultater for borgerne. Men vi står stadig over for en række vigtige udfordringer:

- 1) For det første skal vi have langt flere kommuner, staten og regionerne med på vognen. Og de kommuner, der kører med, skal gøre det helhjertet og afsætte de rette ressourcer til, at vi *reelt* kan arbejde tættere på borgerne med de behov, de måtte have. Det er ikke light-udgaver af investeringsmodellerne, vi og borgerne har brug for.
- 2) For det andet er det vigtigt at holde sig for øje, at investeringsmodellerne ikke pr. automatik fører til et bedre arbejdsmiljø for socialrådgiverene. Når vi skal til at arbejde på nye måder, skal arbejdsmiljøperspektivet tænkes ind fra starten – som overvejelser om, hvad det kræver af ledelsen, efteruddannelse, sparring osv.
- 3) For det tredje, skal vi have fokus på, at investeringsmodellen aldrig må betyde, at der er borgere, der ikke kan få en reel hjælp, fordi de ikke 'giver afkast'. Socialt arbejde baserer sig på et stærkt menneskesyn om, at alle har værdi. Og det vil vi altid stå fast på som faggruppe.
- 4) Og endelig er der stærke kræfter, der arbejder for, at investeringsdagordenen, skal kobles med flere private investeringer i det sociale arbejde. Folketinget behandler i øjeblikket et lovforslag om at lave en social investeringsfond, der giver private investorer mulighed for at betale for sociale indsatser mod et afkast, hvis målene med indsatsen nås. Med andre ord bliver sociale indsatser en investeringsmulighed for private, som i første omgang formentlig er pensionselskaber og fonde, men i princippet også kan være investeringsbanker og andre finansielle spekulanter. I DS er vi dybt bekymrede for den linje.

For selvom det umiddelbart lyder dejligt med flere midler til området, så mener vi, at målet med investeringerne først og fremmest skal være bedre kvalitet for borgerne – og ikke besparelser. Og de penge, man kan 'tjene', fordi det jo på den lange bane betaler sig økonomisk med en stærk tidlig indsats, de bør naturligvis gå til anden god offentlig velfærd og ikke ende som udbytte til private investorer. Derudover har vi en grundlæggende bekymring for, hvem der bestemmer over det sociale arbejde og socialpolitikken, hvis det er private investorer, der står for en stor del af finansieringen. Styringen af socialpolitikken *bør* altså ligge hos de folkevalgte.

På trods af disse udfordringer skal vi arbejde videre med at udbrede investeringsmodellerne – og være med til at udvikle kvaliteten i dem. For det giver mening for borgerne, arbejdsglæden og for sammenhængskraften i Danmark at sikre et stærkt socialt arbejde, der bygger på tidlig indsats og at møde borgerne i de behov de måtte have, for at kunne ændre livsbane.

(...)

Ligesom vi ikke i mange år havde hørt politikerne tale om sagstal, så forsvandt ord som *helhedsorientering* og *sammenhæng* i mange år også fra den sociale og beskæftigelsespolitiske dagsorden. Faktisk var de tæt på at være fy ord.

Den tredje sejr jeg mener, at vi kan bryste os af, er, at det er lykkedes, at få helhedsorientering og sammenhæng tilbage i den politiske debat - og snart også i praksis. Det er lykkedes, fordi vi systematisk har påvist, at specialisering og opsplittning af beskæftigelses- og socialområdet har efterladt alt for mange borgere i Kafka-land.

Da Mette Frederiksen tilbage i 2013 talte om helhedsorientering og koordinerende sagsbehandlere i forbindelse med kontanthjælpsreformen, så var jeg sgu ved at knibe en tåre. Men tåren blev hurtigt tør, da reformen nåede kommunernes implementering.

For selvom vi så nogle virkelig engagerede kommuner, der forsøgte sig med reelle omstillinger til koordinerende sagsbehandlere, så så vi alt for mange kommuner, der blot tog ordet til sig uden at lade rammerne følge med. Ja, i nogle kommuner, så vi fagfæller, der som koordinerende sagsbehandlere sad med langt over 800 og 900 sager. Det er der ikke meget koordinering i!

Derfor fortsatte DS med at lægge pres på politikerne for reel sammenhæng, koordination og helhedsorientering. Og da regeringen for halvandet år siden lancerede Sammenhængsreformen og bad om vores input, så præsenterede vi dem for ham her – Peter.

Peter blev heldigvis budt varmt velkommen og gav os en central plads ved bordet, hvor løsninger på sammenhæng har skullet findes. Vi har således givet regeringen og folketingets partier konkrete bud på forenkling, lov om én plan, sammenhæng mellem serviceloven og beskæftigelseslovgivningen, konkrete bud på hvordan man skaber den rette konstruktion for en koordinerende sagsbehandler, vi har haft dem med ude og se på klog praksis og vi har siddet i et antal af møder og givet feedback på deres egne forslag.

Og vi kan bare konstatere, at det lange seje træk har givet indflydelse!

Det udspil, der ligger nu, er selvfølgelig ikke en tro kopi af vores udspil. Men vi kan genkende vores forslag i store dele af det. Og er vi så tilfredse med det? Nej, nej. For som altid bliver helt afgørende, *hvordan* lovgivningen bliver udmøntet.

Også her har vi naturligvis budt ind med en ny Peter, som vi har præsenteret for regeringen med en stærk opfordring til at tage livtag - ikke kun med organisering og lovgivningen, men også med den økonomiske kassetækning, der spænder ben for det gode, sammenhængende sociale arbejde.

Men lad os tillade os selv et øjeblik glæde over, at vi er gået fra at helhedsorientering var et begreb, der blev brugt af politikere, når de skulle håne det sociale arbejde – til at vi i dag står med en borgerlig regering, som har det som et af hovedmålene for deres regeringsperiode at skabe sammenhæng og helhedsorientering. Det er i min verden en solid faglig indsats, vi der har lavet! Og det ligger i direkte forlængelse af den beslutning, vi traf på forrige REP om at

påvirke styringen af den offentlige sektor. Ikke i den form, vi dengang havde forestillet os, men i en mere konkret form har vi knoklet med at ændre styringen på vores eget område.

(...)

Kære repræsentanter, sidst men ikke mindst mener jeg, at vi i dag skal fejre vores styrkede fællesskab, som DS2022 har skabt – her lidt over halvvejen på vores rejse.

Da vi tilbage i 2011 var nogle stykker, der fremsatte ideen, skal jeg ærligt sige, at vi ikke havde forstillet os, hvor seje socialrådgivere er til det med organisering, når kræfterne slippes løs.

Formålet med DS2022 var todelt:

1) Vi ville ikke risikere at opleve den massive medlemsflugt, som man oplevede i mange LO-organisationer i de år.

2) Og vi ville skabe et reelt og stærkere fællesskab, hvor alle socialrådgivere bliver mere handlekraftige og kan få indflydelse på eget arbejdsliv. Et fællesskab som bygger på, at indflydelse, aktivisme og engagement går hånd i hånd. Fordi vi kunne se, at der i mange faglige organisationer – herunder også DS – var en tendens til øget topstyring og centralisering.

Men vi troede på – og tror fortsat på – at fællesskaber lever bedst mellem mennesker, der kender hinanden og har noget til fælles.

Arbejdspladsfællesskaber, faglighed og ønsket om forandring – ønsket om at gøre en forskel for borgerne.

Lidt højtpandet kan man vel sige, at ambitionen - dengang som nu – er, at vi midt i en individualiseret tidsalder vil gøre fagbevægelsen til det fællesskab, folk søger henimod. For vi tror på, at mennesket har brug for fællesskaber. Brug for både trygheden og det menneskelige samvær. Men i høj grad også fordi historien har

vist, at de forbedringer og fremskridt, der kommet almindelige lønmodtagere til gavn, er skabt af stærke fællesskaber. Alene står vi svagt, sammen er vi stærke!

Vi vedtog DS2022, før det der organisering endnu var helt hot i fagbevægelsen. På den måde har vi været med fra start. Og vi nået langt, venner.

Det kan måles på mange måder. Men alene det, at vi de seneste seks år er blevet ca. 4000 flere medlemmer – og ca. 150 nye tillidsvalgte – siger noget om vores styrke. Selvom tallene godt nok også afspejler, at der bliver uddannet flere socialrådgivere, så kan vi se, at vi har fastholdt vores organisationsprocent i en tid, hvor det ikke længere er normen, at man automatisk melder sig ind i faglig organisation, når man har fået sin uddannelse. Og det var et af formålene med DS2022.

Nogle steder i landet er der systematisk blevet arbejdet med at hæve organisationsprocenten, og andre steder i landet ser det mere sort ud. Grundlæggende kan vi se, at i Midt- og Nordjylland er organisationsprocenten højere end på Fyn. Det bliver en kommende hovedbestyrelse og de nye regionsbestyrelses opgave at grave sig ned i de tal og undersøge, hvordan vi kan sætte ind for at vende udviklingen de steder, hvor det er nødvendigt.

Men for mig at se er det også vigtigt, at vi kigger på aktivitetsniveauet og engagementet, når vi skal måle styrken af vores faglige fællesskab. Selv før OK18 så vi et langt større engement, end vi har set de seneste mange år – og flere forskellige steder i foreningen.

Vores faggrupper er aktive og bruger penge, som aldrig før – på alt fra fagligt udviklingsarbejde til politisk interessevaretagelse i DS' ressourcegrupper, i styrelser og ministerier. Flere og flere er parate til tage tjansen som TR – nogle steder er der sågar kampvalg om posten. Tiden hvor det var den, der gik på toilettet, der blev valgt som TR, er passé. Flere medlemmer er aktive i at drive det sociale arbejde frem med indlæg i en offentlige debat og på debatmøder, som flere klubber arrangerer.

Den positive udvikling kommer ikke at sig selv. Det er frugten af et systematisk arbejde med at give fagligt aktive den sikkerhed og de redskaber, der skal til for at skabe et større engagement og et stærkere fællesskab. De ressourcer vi har prioriteret i hele DS til at støtte nye typer af klubaktiviteter, støtte TR i det mere politiske arbejde arbejdspladsen, til sparring og hjælp til at skrive debatindlæg, udvikling af nye tilbud til TR og ikke mindst økonomi og hjælpende hænder til de medlemmer, der ønsker at være aktive – de ressourcer, har været godt givet ud!

Og i DS skal det fortsat være sådan, at de medlemmer, der har en plan eller idé, oplever, at DS støtter op og skaber grundlag for at føre den ud i livet.

Jeg synes, vi er kommet langt i den rigtige retning. En god tester på det er jo, når andre faglige organisationer banker på vores dør, fordi de er nysgerrige på, hvad netop vi laver og gerne vil lade sig inspirere.

Vi skal selvfølgelig nå meget længere – og vi skriver da heller ikke 2022 endnu 😊. Så der er masser af arbejde til den kommende ledelse i DS.

(...)

Tilbageblik på perioden siden sidste REP

Det var mit og hovedbestyrelsens bud på fire markante sejre - på fire områder, hvor vi i fællesskab har flyttet politiske og organisatoriske hegnspæle over de seneste år.

Men det er selvfølgelig ikke det eneste, vi har brugt tiden på. Hverdagen i DS er først og fremmest fyldt med opgaver, der understøtter det enkelte medlem. Primært i form af hjælp til personsager og en faglig støtte til TR eller AMR. Det er og bliver dér, hvor vi bruger langt de fleste af vores kræfter og ressourcer i foreningen.

Og i takt med at vi bliver flere medlemmer, bliver der også mere at lave. Derfor vil man også kunne se i budgetforslaget, at hovedbestyrelsen endnu engang indstiller til REP, at vi giver flere muskler til den direkte medlemsindsats gennem ansættelse af flere faglige konsulenter i vores DS-regioner. For hvis vi både skal

sikre, at alle medlemmer får den rette hjælp og samtidig holde farten på den nødvendige udvikling af DS2022, så kræver det altså en prioritering af området.

Et andet tema som har optaget vores tid, og som også kommer til at fylde her på REP, er selvfølgelig arbejdsmiljøet. Vi vender tilbage til temaet senere i dag og i morgen, så her vil jeg blot nævne, at vi i den seneste periode har kunnet konstatere, at vores arbejdsmiljø bliver mere og mere presset.

Derfor indstiller hovedbestyrelsen også til, at vi den kommende periode skærper vores arbejdsmiljøindsats – som en fælles prioritet i hele foreningen.

Og nu vi er ved det med arbejdsmiljø, så vil jeg gerne benytte lejligheden til at takke foreningen for den formidable håndtering af situationen, da jeg selv måtte sygemelde mig med arbejdsrelateret stress i den forgangne periode. Den varme og omsorg jeg modtog, var overvældende.

Men først og fremmest tak for den kollegiale støtte jeg oplevede fra medarbejdere, hovedbestyrelsen og særligt de tre regionsformænd og daværende næstformand. Det blev håndteret præcist sådan, som alle burde mødes og støttes i den svære situation. For det kan aldrig sige nok: Stress føles meget personligt og individuelt, når man står i det. Men er et kollektivt ansvar at forebygge stress og skabe en vej tilbage på nye vilkår.

(...)

Kampen mod fattigdom

”Et samfund skal kendes på, hvordan det behandler de svageste,” har et klogt menneske engang sagt.

Nu har jeg altid afvist at kalde de mennesker, vi socialrådgivere arbejder med, for svage. For min erfaring er, at man skal være bomstærk for at leve et udsat liv i Danmark. Men pointen er jo helt rigtig. Derfor var det også en sort dag, da regeringen den 1. oktober 2016 genintroducerede de lave ydelser. I de seneste to år er situationen kun blevet værre.

Danmarks Statistiks helt nye tal viser, at cirka 254.000 personer lever under fattigdomsgrænsen i Danmark og at cirka 72.000 af dem, er under 20 år.

Som socialrådgivere møder vi dem hver dag. Når fattigdommen skaber flere sociale problemer, når medicinen ikke kan betales, når stressen over at skaffe mad og penge til næste måneds husleje sætter sig kronisk og forværrer et i forvejen presset helbred, og når børn begynder at mistrives i skolen. Fattigdom har aldrig gjort noget godt for mennesker!

Og uanset hvor mange gange diverse politikere, Cepos og Dansk Arbejdsgiverforening hævder, at det blot handler om at skabe incitamenter, så bliver det ikke rigtigt. Fattigdommen er skadelig og farlig. Derfor skal der lyde endnu en stærk appel herfra vores Repræsentantskab: Afskaf de lave ydelser! Lad os bekæmpe fattigdom – ikke de mennesker, som er havnet i fattigdom.

Det har været af højeste prioritet for hovedbestyrelsen, at DS engagerer sig i arbejdet mod fattigdom. Det har vi gjort på flere måder. Først og fremmest har vi bidraget til at holde den offentlige debat i live, ved massiv mediepåvirkning, møder og konferencer og dokumentation af udviklingen af fattigdom i Danmark. Og så har vi skabt stærke alliancer.

Vi har været initiativtager til at samle 20 organisationer i kampen mod børnefattigdom i Danmark. Alt fra andre faglige organisationer, til statens børneråd og diverse børneorganisationer, som Red Barnet og sågar UNICEF, FN's børneorganisation. Via den brede alliance kan vi opretholde et pres på det politiske niveau.

Endelig har vi gjort det helt lavpraktiske og konkrete, at vi har meldt os ind i Dansk Folkehjælp, som er fagbevægelsens hjælpeorganisation.

(...)

Generelt har de seneste år båret præg af en hård linje overfor de mennesker, som har det sværest i vores samfund. Forståelsen af at straf og sanktioner er

vejen til at løse sociale problemer har bredt sig til store dele af Christiansborg. Om det er fordi politikerne reelt tror på logikken, eller om det er en rå og taktisk jagt på stemmer, der ligger bag, er lidt svært at gennemskue. Men konsekvenserne for de mennesker, der rammes, er til gengæld ikke svære at få øje på.

Og virkeligheden er, at politikken rammer helt skævt – ofte i strid med faglig viden og fakta:

Lad mig komme med et par eksempler:

- Kontanthjælpsloftet rammer primært enlige forsørgere – ofte kvinder, som er syge.
- Med ghettopakken bliver beboerne genstand for særlovgivning, med hårdere straffe, zoneforbud og forbud mod at flytte ind, hvis man er på offentlig forsørgelse.
- For børn får vi nu indført et Ungdomskriminalitetsnævn. Et nævn, hvor børn mellem 10-14 vil blive fremstillet udelukkende på baggrund af en mistanke om kriminalitet fra politiet, hvor paragraf 50 er "effektiviseret væk", som det hedder i forslaget. Nævnets 'afgørelser' kan f.eks. være et forbedringsforløb på op til to år. Smag lige på ordet – forbedringsforløb. I min verden minder det om begreber i arbejdet med underklassen, som vi forlod for 100 år siden. Men de kan ses på Forsorgsmuseet i Svendborg.
- Eller hvad med de såkaldte zoneforbud, der kriminaliserer hjemløse og tvangsflytter dem fra de områder, de opholder sig i.

(...)

Der tegner sig et billede af to – nærmest parallelle – udviklinger på det sociale område, der går hver sin vej: På den ene side er der områder, hvor vi høster frugten af de fremskridt, som jeg beskrev i første del af beretningen. Og på den anden side den fakta-resistente strammer-linje, som gør situationen for alle dem, der sidder tilbage, endnu sværere.

Derfor har vi også set flere sociale bevægelser vokse frem i Danmark i de seneste år.

I DS støtter vi helhjertet, at udsatte borgere organiserer sig. Det er stærkt, og det er vejen til indflydelse. Og vi forsøger løbende at have en tæt dialog med diverse borger-organisationer og netværk.

Men desværre bliver konflikten mellem borger og system for ofte personificeret, som var det en konflikt med den enkelte myndighedsrådgiver, der forvalter loven. De seneste år har vi set eksempler på, at det har ført til en meget skarp tone mod socialrådgivere ved demonstrationer eller på de sociale medier. I den offentlige debat forsøger vi at tage dialogen, deltage i møder, tale til demonstrationer og fortsætte dialogen. Og det skal vi fortsat gøre. For vi forstår i den grad borgernes frustration og deler ambitionen om, at politikken skal ændres.

Men det går galt, når det fører til trusler mod enkelte medarbejdere. Det er på alle måder uacceptabelt! Og jo mere rå tonen er i debatten, jo hårdere bliver tonen i mødet med den enkelte.

Vi må og skal insistere på, at kampen handler om at ændre politik og system – den står ikke mellem borgeren og den enkelte rådgiver. Det må stå fuldstændig klokkeklart. Derfor har DS altid gjort meget for at være i dialog med borgergrupper og bevægelser.

Men det er klart, vi at vi som fagpersoner også har et ansvar for relationen. Vi skal påtage os ansvaret for det, som står tydeligt i vores professionsetik – individets værdighed og den professionelle integritet.

De steder, hvor det går galt og fører til trusler, er ofte også de steder, hvor rammerne for det sociale arbejde er elendige. Det er svært ikke at nævne Københavns Kommune og Jobcentret på Lærkevej i den forbindelse. Så lad mig bare slutte med den gode historie fra fagfællerne i København.

Oven på de mange demonstrationer og kritikken af Lærkevej gik vores kollegaer og dygtige tillidsfolk sammen og blandede sig i debatten. Det første debatindlæg havde overskriften 'Ingen kan hjælpe en udsat ledig til en bedre fremtid på 25 minutter', og heri beskriver 12 kollegaer, hvordan deres dårlige arbejdsvilkår spænder ben for

det gode arbejde med borgerne.

Opråbet gav politisk genlyd, socialrådgiverklubber i andre dele af landet sendte støtteerklæringer og kollegaer, som arbejder inden for andre områder, lod sig inspirere til at fortælle lignende historier fra deres hverdag. Og siden har det gode faglige arbejde på Lærkevej sat gang i et projekt, hvor sagsbehandlerne går fra 200 til 50 sager – og det gør ikke overraskende en kæmpe forskel.

På denne dagsorden er vi langt fra i hus. Men erkendelsen af at tid til borgerne hænger snævert sammen med kvalitet og ikke mindst tillid til systemet, er afgørende for alle politikere og for det videre arbejde.

(...)

FH

Strammerlinjen og hullerne i det sociale sikkerhedsnet, der bliver større og større, fører ikke kun til utryghed blandt de mest udsatte i vores samfund.

Tryghedsanalyser viser, at flere og flere middelklassedanskere er bange for at blive arbejdsløse, syge, nedslidte eller fattige, fordi vejen fra et trygt liv til social deroute er blevet for kort.

Et samfund, der er tynget af den form for utryghed, skaber ikke modige mennesker. Det skaber mennesker, som lukker sig om sig selv. Mennesker, som begynder at finde sig i mere på arbejdspladsen af skræk for at miste jobbet eller som accepterer en dårligere løn – som alle statistikker i øvrigt viser, er en direkte konsekvens af lavere ydelser. Jo, lavere ydelser, desto lavere løn i bunden.

Men det skaber også mennesker, som begynder at se farer alle steder; blandt 'de fremmede', de arbejdsløse og dem de i øvrigt ikke kender. Det er med til at skabe en negativ spiral, hvor den øgede utryghed, får folk til at støtte en endnu hårdere politik, som igen sparker nedad og øger utrygheden yderligere.

Det eneste reelle værn mod den negative spiral, er sammenhold og solidaritet!

Det er en af årsagerne til, at Hovedbestyrelsen er glad for, at det lykkedes LO og FTF

at finde sammen i Fagbevægelsens Hovedorganisation. Selvklart ikke den eneste. Den 1. januar går vi i luften med en stærk hovedorganisation med 1,4 millioner medlemmer. 1,4 millioner medlemmer! (...) Med den styrke, så skal vi kunne skabe reelle forandringer til fordel for lønmodtagerne, velfærden og demokratiet.

Både i Danmark – men vi skal også styrke vores interessevaretagelse på internationalt plan, hvor mange af de udfordringer, vi diskuterer i Danmark ofte skal løses.

Helt konkret vil det også for DS – i det lokale arbejde - betyde, at samarbejdet mellem organisationerne ude i kommunerne vil blive tættere. Og via FH's lokale organisering vil vi desuden få en øget kapacitet og styrke til f.eks. at analysere kommunale og regionale budgetter og mere slagkraft mod diverse nedskæringer. Generelt er det en ambition, at FH skal være lige så stærk på analyser, at vi kan matche Finansministeriets regnedrenge, i debatten om velfærdens udvikling, pensionsalder og lønudviklingen.

Personligt glæder jeg mig selvfølgelig også. Både over den flotte opbakning jeg fik fra resten af FTF, da de i foråret valgte mig som en af de to næstformænd, som FTF stiller med, men først og fremmest til at være med til at kæmpe for forbedringer til fordel for 1,4 lønmodtagere.

Det har selvfølgelig haft betydning for DS, at vi i dette valgår både har skullet finde en ny formand og en ny næstformand, efter at Niels Christian Barkholt valgte at forlade DS for at blive folketingskandidat.

Og selvom vi allerede har sagt officielt farvel til Niels, så vil jeg – også her fra Repræsentantskabet – sende en varm hilsen til Niels og ønske ham held og lykke fremover og takke ham for hans indsats i DS som næstformand. Jeg synes, vi skal give ham en hånd.

Og når vi nu er ved valget, er vi nødt til at vende det faktum, at på trods af at stemmeprocenten var højere end ved sidste valg for to år siden, så er det altså ikke

pragende med en stemmeprocent på knapt 28 % og en hel del blanke stemmer. Det kalder på refleksion i foreningen om formen på vores valg – og det ved jeg, at hovedbestyrelsen vil gå videre med.

På den positive side, må jeg sige, at det var en fornøjelse at opleve, at så mange medlemmer ønskede at stille op. Aldrig har vi set så stærkt et kandidatfelt. Og hovedparten stillede op med ambitionen om at bidrage til den gode udvikling, som DS er inde i.

Kære venner, jeg er sikker på, at vi her ser en del af resultatet af det organiserende arbejde. Det har vi alt mulig god grund til at være vildt stolte af!

Min eneste hovedpine, var at jeg kun måtte stemme på ti kandidater til hovedbestyrelsen.

Så tak til alle jer der stillede op. Respekt herfra! Og til jer, der ikke blev valgt ind i denne omgang, er opfordringen klar: Selvom man ikke sidder i hovedbestyrelsen, er regionsformand eller næstformand, så er der masser af muligheder for at få indflydelse og lave fagligt arbejde i DS. Vi har brug for jer!

(...)

I det hele taget er der brug for socialrådgivere, der blander sig i debatten.

DS har i de seneste to år arbejdet målrettet for at få flere socialrådgivere til at ytre sig – med stor succes. Det kan I læse meget mere om i det seneste nummer af Socialrådgiveren og i den helt nye guide 'Sig det højt – guide til din ytringsfrihed'. Herfra må jeg bare sige, at det er fantastisk at se så mange kloge og reflekterede socialrådgiverstemmer i spalterne. Det er i den grad med til at udvikle faget og rammerne for det sociale arbejde.

Da vi i 2016 nedsatte en etik og ytringsfrihedsarbejdsgruppe, var baggrunden netop et stigende antal henvendelser fra medlemmer, som stod midt i faglige og etiske dilemmaer, som de gerne ville debattere, men ikke turde ytre sig om. Siden har arbejdsgruppen foretaget en undersøgelse af socialrådgivernes oplevelse af deres

ytringsfrihed og gennemført en række arbejdspladsbesøg og afholdt debatmøder. Kort fortalt viser arbejdet, at der blandt medlemmerne stadig er en udbredt usikkerhed om regler og rammer for ytringsfriheden og frygt for konsekvenserne.

Derfor bliver arbejdsgruppens oplæg til DS' videre arbejde med ytringsfrihed og etik en vigtig trædesten for den nye hovedbestyrelse.

(...)

Da jeg stod her på scenen for to år siden, havde unavngivne medlemmer iført sig sølvpapirshatte, som en yndefuld replik til min påstand om, at robotterne kommer. Jeg nævner ingen navne ØST... Nu kan ingen vist være i tvivl om, at både robotter, kunstig intelligens og objektiv sagsbehandling, der bygger på algoritmer, er på vej frem og nogle steder allerede en del af vores arbejdsliv og rammerne for det sociale arbejde. Og siden REP16 har diskussionen om ny teknologi og digitalisering udviklet sig vældig stærkt – både i og i særdeleshed uden for DS.

Vi har blandet os i debatten i en række forskellige politiske fora med det udgangspunkt, at vi gerne vil være med til at udvikle nye former for teknologi, der kan lette vores arbejde. Men samtidig med den klare pointe, at socialt arbejde handler om levende mennesker, der skal mødes og hjælpes på vej af fagpersoner og andre levende mennesker. Man kan nemlig ikke digitalisere den gode professionelle relation – og det tror jeg efterhånden også, at flere og flere politikere er bevidste om.

Samtidig er vi i løbet af det seneste år blevet præsenteret for en række meget principielle lovændringer, der blandt andet lukker op for omfattende samkørsel af data om borgerne, som kan få stor betydning for det sociale arbejde. Debatten er i fuld gang, og her insisterer vi på, at så omfattende og principielle lovændringer, først og fremmest skal debatteres grundigt – og for alt i verden ikke må ende med, at data om udsatte borgere bliver delt hen over hovedet på dem uden deres samtykke.

(...)

I det hele taget er det fortsat en udfordring at få skabt en lovgivning og et system, der bygger på tillid og er overskueligt for både borgere og socialrådgivere. DS har igennem flere år arbejdet for afbureaukratisering og forenkling af både beskæftigelseslovgivningen og styringen på børneområdet.

På beskæftigelsesområdet er lovgivningen så stor og kompliceret, at den er blevet en hæmsko for ledige borgere i stedet for at være et godt grundlag for at få dem i job. Og på børneområdet har tunge it-systemer med store mængder af unødigt registrering og dokumentation spændt ben for det gode, nære arbejde med børn og familier.

Det er lykkedes os at få en række forenklinger igennem på børneområdet, og sidste sommer afleverede vi 100 sider med konkrete forslag til forenkling og forbedring af Lov om aktiv beskæftigelse, LAB-loven.

Denne gang virker det som om, der er politisk vilje til at tage de skridt, der skal til for reelt at skabe en forenkling til gavn for socialrådgivere og borgere. Udfordringen er, at forenklinger altid ledsages af en følgeskrivelse fra Finansministeriet, der også lige peger på, hvor mange medarbejdere, forenklingen kan 'frigive'. De er vi selvfølgelig meget opmærksomme på i det videre arbejde.

For der er i øjeblikket stærke kræfter – også på Christiansborg – der ønsker at forringe velfærden og minimere den offentlige sektor.

Derfor har vi også intensiveret samarbejdet i vores alliance "Virkelighedens Velfærd", hvor vi sammen med FOA, HK-Kommunal, BUPL og Danmarks Lærerforening, laver en række analyser af den virkelige velfærd i Danmark og arbejder sammen på tværs af fag og faglige organisationer for at stoppe besparelserne og løfte vores fælles velfærd. Hvis missionen skal lykkes, er vores sammenhold og fællesskab helt afgørende.

(...)

Sammenhold. Fællesskab.

De to ord er gået igen i denne beretning. For uanset om det handler om OK18, arbejdsmiljø, investering i godt socialt arbejde, udvikling af klubber og faggrupper, modstanden mod lave ydelser – så er og bliver vores sammenhold og fællesskab afgørende for de resultater, vi skaber og svaret på de udfordringer, vi står over for.

Jeg glemmer aldrig den følelse af sammenhold og fællesskab, vi mærkede, da vi i foråret stod sammen skulder ved skulder rundt omkring på arbejdspladser, på gader og stræder i hele landet. Eller da 10.000 tillidsfolk fra hele landet var samlet i Fredericia og sendte en historisk stærk besked til arbejdsgiverne om, at vi ønskede en forhandlet løsning for alle. Jeg glemmer aldrig glæden og stoltheden over at se, hvordan vores faglige fællesskab slap kreativiteten og engagementet fri og kastede sig ind i kampen - sammen med tusindvis af kollegaer fra andre fag - for at vinde befolkningens sympati og en god aftale ved OK18.

Og jeg glemmer aldrig følelsen af at høre til, hver gang jeg i de seneste mange år er trådt ind af døren til klubmøder over hele landet til debat om fag og fagforening. Følelsen af fællesskab er afgørende for os som mennesker.

Og i dag er det en særlig stor glæde at kunne stå her på REP18 og konstatere, at det store engagement og det resultat vi har sammen, er frugten af det organiserende arbejde, vi alle har bidraget til de seneste år. Fordi vi tilbage i 2011 satte os en række klare mål for udviklingen af DS. Og fordi vi tør at holde fast og insistere på at sætte nye rammer for vores fællesskab – lokalt på arbejdspladserne, i klubberne, faggrupperne og sektionerne.

Vi står over for store udfordringer de kommende år – ikke mindst på arbejdsmiljøfronten. Men når jeg tænker på, hvad vi har løftet sammen de seneste år, er det svært ikke at være optimistisk på vores fællesskabs vegne.

Jeg tror på en lysere fremtid, hvis vi holder sammen. Lad os kæmpe for den fremtid – med ambitionen om at skabe større arbejdsglæde, bedre rammer for det sociale arbejde, mindre fattigdom og mere lighed, bedre liv for udsatte borgere – alt sammen med udgangspunkt i et stærkt fællesskab i DS og med resten af

fagbevægelsen. Lad os holde fast og holde ved. Det er det, en lysere fremtid er skabt af.

Med disse ord overlader jeg beretningen til Repræsentantskabets behandling.